

SURETU EZ ZELZELE KAPTINA 99

E zbritur në Medine, pas suren En Nisaë, ajete: 8

Edhe pse kjo kaptinë është e shpallur në Medine, për çështjen që parashtron bën tē mendohet se është e shpallur në Meke.

Kjo kaptinë shtron çështjen e dridhjes së fortë tē tokës, hidhjen e mbrendisë së tokës jashtë, tmerrimin e njeriut nga dridhja e tillë, përgjegjen e saj se Zoti e ka urdhëruar, dëshminë e saj për veprat e punuara në sipërfaqen e saj dhe kthimin e njerëzve prej vendgjykitit në vendet e merituara.

Quhet: “Suretuz Zelzeleti” - kaptina e dridhjes, e tërmetit.

SURETU EL ADIJATË KAPTINA 100

E zbritur në Meke, pas suren El Asr, ajete: 11

Kjo sure flet per rëndësinë dhe famën e kalorësve luftëtarë, kur sulmojnë, kur armiku dëgjon turfullimën e tyre, krismat e thundrave tē tyre, kur gurët qesin gaca dhe kur ngrihet pluhuri.

Njeriut i tërhiqet vërejtja se nuk është mirënjojës ndaj tē mirave që ia dha Zoti, është lakmues i tepërt e nuk mendon se do tē dalë prej varrit i gjallë dhe me atë rast do t'i dalin në shesh tē gjitha ato që i ka punuar, edhe nëse i ka mbajtur fshehtë, sepse Zoti i di tē fshehtat.

Quhet: “Suretul Adijati” kaptina për kuajt e shpejtë në vërsulje, ngase që në fillim bëhet betimi në ta.

8. Shpërblim për ta te Zoti i tyre janë: vendet në xhennetë nëpër të cilët burojnë lumenj, e aty janë përgjithmonë, pakëputur. Allahu është i kënaqur ndaj tyre, e edhe ata të kënaqur prej Tij. E ky është për atë, që i ka pasur dronë Zotit të vet.*

SURETU EZ ZELZELE

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Kur të dridhet toka me dridhjen e saj të fuqishme,

* Ithtarët e librit, jehudi dhe të krishterë, si dhe idhujtarët, nuk i shmangeshin besimit të tyre të kotë, derisa u erdhi Pejgamberi Muhammed dhe ua sqaroi gabimin e tyre, i udhëzoi dhe i thirri për në rrugën e drejtë. Pastaj disa prej tyre i pranuan ato mësimë dhe gjetën të vërtetën.

Atyre Pejgamberi nuk u ligjëronte tjetër pos atë që ishte e drejtë, e vërtetë, pra rrëgulla e norma të vlefshme, që disa prej tyre kanë qenë të shënuara edhe në librat e mëparshëm. Ai i këshillonte pra, të jenë të singertë në adhurimet e tyre, çdo gjë të bëjnë vetëm për Zotin e tyre dhe të largohen prej gjëra e kota, ashtu siç ishte i larguar prej tyre babai i pejgamberëve Ibrahimimi. Falja e namazit, dhënia e zeqatit janë shenja të një besimi të drejtë.

Para se të dërgohej Muhammedi Pejgamber, ithtarët e librit ishin të pandarë në bindjen e =

2. Dhe të nxjerrë toka atë që ka në brendinë e saj (barren nga brenda),
3. Dhe njeriu të thotë: "Ç'ka kjo (që bën këtë dridhje)?"
4. Atë ditë, ajo i rrëfen tregimet e veta,
5. Ngase Zoti yt e ka urdhëruar atë,
6. Atë ditë njerëzit shfaqen të ndarë në grupe që të shpërblëhen për veprat e tyre.
7. E kush punoi ndonjë të mirë, që peshonë sa grimca, atë do ta gjiej.
8. Dhe kush punoi ndonjë të keqe, që peshonë sa grimca, atë do ta gjiej.*

SURETU EL ADIJATË

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Pasha vrapiçesit e shpejtë (kuajt) që hingëllojnë!
2. E që me thundrat e tyre nxjerrin xixellima zjari nga gurët,
3. Dhe të cilët vërsulen heret në agim.
4. E me të (vërsulje) atëherë cojnë pluhur.
5. Dhe ashtu hidhen në mesin e grumbullit (të armikut).
6. Vërtet, njeriu është përbuzës ndaj Zotit të vet.
7. Edhe vetë është dëshmues i asaj (përbuzjeje).
8. Dhe ai është që shumë e do pasurinë.
9. A nuk e di ai se kur të nxirret çka është në varze?

= tyre se do të vijë një pejgamber, pse ashtu e kishin të shënuar në librat e tyre, dhe mezi e pritnin pér t'iu kundërvënë idhujtarëve politistë. Kur erdhi Muhammedi pejgamber, ata u ndanë dhe e kundërshtuan pér shkak se erdhi prej arabëve, pse disa idhujtarë arabë që kishin qenë të pa fë dhe që kishin qenë më të gabuar se ithtarët e librit, u bënë myslimanë dhe filluan tua udhëheqnin fenë islamë. Ithtarët e librit para ardhjes së Muhammedit, nuk ishin pabesimtarë, ndërsa idhujtarët, po, mirëpo, kur Muhammedi, erdhi Kur'ani, që mësonte sikurse edhe librat e tjerë, ithtarët e librit nuk besuan atëherë mbetën si idhujtarët, pse mohuan Kur'anin, pra mohuan edhe librin e vet.

Formaliteti në adhurime ose në veprime, është i përbuzur dhe nuk sjell kurrfarë dobie. Dijetarët veprat i kanë ndarë në tri lloje

- të urdhëruara, obligime. Sinqueriteti në këto vepra është që ato të kryhen pér hirë të Zotit, e nëse qëllimi është diçka tjetër, vepra e tillë është e refuzuar;

- të ndaluara. Nëse të ndaluarën e braktis pér hirë të Zotit, pér të ka shpërblim, nëse e braktis, por jo pér hirë të Zotit, pér të nuk ka shpërblim, anipse ka shpëtuar prej ndëshkimit pér të;

- as të urdhëruara e as të ndaluara, p.sh., ngrënësia, fjetja, etj. Nëse e bën pandonjë qëllim të caktuar, nuk ka shpërblim, e nëse e bën me qëllim të caktuar, ka shpërblim; fjala vjen; hanë pér të fituar fuqi pér adhurim e punë të tjera të mbara, martohet pér të mos kaluar në amoralitet etj.

Falënderoj Allahun e madhëruar!

** Ka mendime se kjo dridhje bëhet kur t'i fryhet surit pér herë të parë, por shumica e interpretues janë të mendimit se fjala është pér fryerjen e surit herën e dytë pér ringjallje. Dridhja do të jetë aq e fortë, sa që njeriu do të bëjë pyetje: Ç'është gjithë kjo dridhje? Me rastin e kësaj dridhjeje toka do të hedhë jashtë të vdekurit dhe gjithçka që ka në brendinë e saj dhe me urdhërin e Zotit ajo do të rrëfejë pér çdo gjë që është punuar në sipërfaqen e saj. Sipas një hadithi, Pejgambri ka thënë: "Ruanu prej tokës, nënës suaj, sepse nuk ka kush që vepron mbi të mirë ose keq, e që ajo nuk do të rrëfejë pér të!"

Atë ditë njerëzit kthehen të ndarë në grupe, pas gjykimit, pér të përjetuar atë që kanë merituar, ose kthehen prej varrezave aty ku do t'u tregohen veprat. Çdo vepër, sado e vogël qoftë, e mirë ose e keqe, është e ruajtur pér shpërblim ose ndëshkim.

Lavdëruar qoftë Allahu i madhëruar!

SURETU EL KARIA KAPTINA 101

E zbritur në Meke, pas sures Kurejsh, ajete: 11

Kjo sure e shpallur në Meke, përshkruan momentin e katastrofës së përgjithshme dhe ato që do të ngjajnë në të, si: ngritja e njerëzve prej varrezave, shpërndarja e tyre, pështjellimi i tyre duke u sjellë sa andej sa këndeje, pa ndonjë rregull për shkak të frikës së tyre.

Quhet: “Suretul Kariati” - kaptina e krismës, ngase fjala është për krismën e kijametit.

SURETU ET TEKATHUR KAPTINA 102

E zbritur në Meke, pas sures El Kevther, ajete: 8

Në këtë sure bëhet fjalë për angazhimin dhe përpjekjen e njerëzve të mashtruar me pasurinë e kësaj bote deri në çastin kur befas vdekja ua ndërpren atë përfundim dhe prej pallateve i sjell në varre. Përfundon me shpjegimin rreth trishtimit të cilin do ta ndiejnë njerëzit, pos atyre që vëç besimit kanë bërë edhe vepra të mira.

Quhet: “Suretut Tekathuri” - kaptina e krenarisë për shkak të pasurisë së shumtë etj.

10. Dhe t̄e tubohet (*t̄e dalē nē shesh*) ajo qē ishte nē gjoksa.

11. E atē ditē, pa dyshim Zoti i tyre ēshṭe i njohur hollesisht pēr punēn e tyre!*

SURETU EL KARIA

*Me emrin e Allahu, Mēshiruesit,
Mēshirēberēsit!*

1. Krisma e kijametit.
2. Cka ēshṭe krisma?
3. Dhe c' t̄e mēsoi ty se c' ēshṭe krisma?
4. Ajo ēshṭe ditē kur njerēzit bēhen si insekte t̄e shpērndara.
5. Dhe kodrat bēhen si leshi i shprishur.
6. E sa i pērket atij qē i rendohet peshoja e veprave t̄e tij,
7. Ai ēshṭe nē njē jetē t̄e kēndshme.
8. Ndërsa, atij qē ka peshojen e lehtë t̄e veprave t̄e tij,
9. Vend i tij do t̄e jetē nē Havije.
10. E c' ēshṭe ajo qē t̄e njohtoi se c' ēshṭe ai (*Havije*)?
11. ēshṭe zjarri me nxehṭesi shumē t̄e lartē!**

SURETU ET TEKATHUR

*Me emrin e Allahu, Mēshiruesit,
Mēshirēberēsit!*

1. Juve u preokupoi pērpjekja pēr shumimin (e pasurisë, t̄e fēmijēve, t̄e pozitēs)!
2. Derissa t̄e mos i vizitonи varrezat (t̄e bēheni banues t̄e tyre - t̄e vdisni).
3. Jo, nuk ēshṭe ashtu! Gjithsesi kētē do ta kuptoni mē vonē!

* Lartmadhēria e tij betohet nē luftetarēt myslimanē, t̄e cilēt me kuajt e tyre t̄e shpejtē luftonin kundér armikut, dhe kur thundrat e tyre shkelin nēpēr gur, nxjerrin xixa zjarri, qē atē versulje kundér armikut ata e bējnē herēt nē agim dhe me shpejtēsi hidhen mbi grumbullin e armikut. Kjo ēshṭe lavdatē e mîrēnjohje nga i madhi Zot.

Idhujtarēt nuk ndoqēn rrugën e Zotit, pērbuzen t̄e mîrēn qē ua dha, duke ua dërguar pejgamberin nga gjiri i tyre, e ata vetē do t̄e janē dëshmues t̄e asaj pērbuzjeje. Ata janē mashtruar pas pasurisë sē kësaj, bote, e nuk mendojnē fare pēr momentin kur do t̄e ringjallen dhe do t'u grumbullohen e do t̄e vihen nē pah t̄e gjitha punēt e tyre, sepse Zotit nuk mund t'i fshihet asgiē.

Falēnderoj Allahu e madhēruar?

** Ĉeshtja e kijametit ēshṭe gjē e fshehtē, e panjohur pēr njerēzit, e kur Zoti flet pēr t̄e, nuk duhet kuptuar česhṭjen e tij ashtu si i kuptojmē česhṭjet e tjera nē bazē t̄e etimologjisē sē fjalēs, pse fjalēt qē janē pērdorur pēr kijametin kanē njē definicion tjetēr, andaj cdo emer me t̄e cilin ēshṭe quajtur kijameti si: El Hakkatu, Es Saatu, El Gashijetu, El Kijametu, El Kariatu, ka njē =

٦٠١

4. Pēséri jo, jeni gabim! Mē vonē do ta kuptoni!

5. Jo, pse, sikur ta dinit me njē dije tē sigurt (*nuk do t̄e bēnit ashtu*).

6. Ju pa tjetēr do ta shihni xhehenemin.

7. Madje atē do ta shihni t̄e bindur plotēsisht.

8. Pastaj nē atē ditē do t̄e pyeteni pēr t̄e mirat (e *dynjas*).***